

Sylwetki pierwszych osadników

Profesor Leonard Weber

Jedną z najwybitniejszych postaci, jakie miało pszczelarstwo i Małopolski Związek Pszczelniczy we Lwowie, a następnie Wrocław i Dolny Śląsk, był prof. Leonard Weber (1889–1975). Od najmłodszych lat interesowało go pszczelarstwo. W 1911 roku po wyjeździe do Mediolanu, gdzie studiował architekturę, nawiązuje ścisłą współpracę z włoskimi i szwajcarskimi pszczelarzami.

Jan Baczański

Tam też uczęszcza dodatkowo na kursy i praktyki w znanych instytutach badawczych, gdzie ma możliwość poznania najnowocześniejszego pszczelarstwa. W czasie I wojny światowej zostaje wcielony do armii austriackiej. Po wojnie przyjeżdża do Lwowa, by po krótkim czasie założyć własną pasiekę w Persenkówce pod Lwowem. Tak rozpoczyna szerzenie nowoczesnej wiedzy na tamtym terenie. Prowadzi liczne wykłady i szkolenia. m.in. na Wydziale Rolniczym Politechniki Lwowskiej w Dublanach, Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie i Szkole Gospodarstwa w Snopkowie. Zostaje inspektorem pszczelarstwa we Lwowskiej Izbie Rolniczej, a potem w Małopolskim Towarzystwie Rolniczym. Od 1921 do 1939 roku pełni rolę redaktora miesięcznika „Bartnik Postępowy” poświęconemu rozwojowi pszczelarstwa polskiego (wydawany przez Małopolski Związek Pszczelniczy we Lwowie). W tym czasie pisze liczne artykuły i wiele książek o tematyce pszczelarskiej. Jako jedna z pierwszych, w 1919 roku ukazuje się „Ule nadstawkowe amerykańskie” nakładem S. A. Krzyżanowskiego.

Kolejna książka to „Hodowla Pszczół”. Profesor Weber opisał w niej nowoczesne zasady pszczelnictwa ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki

w ulach amerykańskich, czyli nadstawkowych. Na owe czasy było to rewolucyjną zmianą w polskiej gospodarce pasiecznej. Pierwsze wydanie ukazało się we Lwowie już w 1920 roku, a potem jeszcze wznawiano druk aż czterokrotnie. Następnie drukiem ukazały się:

- „Całoroczna gospodarka w pasiece” (Lwów, 1923 r.)
- „Choroby i szkodniki pszczół” (Lwów, 1923 r.)
- „Jak zbudować najtańszy i najprostszy ul i jak w nim gospodarować” (Lwów, 1925 r.)
- „Pszczoła i ul” (Lwów, 1930 r.)
- „Pasieka” – ilustrowany podręcznik do hodowli pszczół (Lwów, 1934 r.)

To tylko niektóre opracowania pszczelarskie. W „Bartniku Postępowym” w niezliczonej ilości artykułów zawsze na pierwsze miejsce przedkłada rozwój nowoczesnej gospodarki pasiecznej, przekazuje pszczelarzom najnowsze osiągnięcia w dziedzinie pszczelarstwa z kraju i ze świata. Służy pomocą, szkoli i doradza.

Niezależnie od redagowania „Bartnika Postępowego” pełnił wiele innych funkcji. Był sekretarzem w Zarządzie Małopolskiego Związku Pszczelniczego, organizował kursy i wystawy pszczelarskie, był zapraszany do różnych miast z prelekcjami. W 1921 roku przewodniczył zjazdowi pszczelarzy

w Warszawie, na którym zorganizowano Ogólnopolskie Stowarzyszenie Hodowców Pszczół (z niego wyłonił się Naczelny Związek Pszczelarzy w Warszawie). Bardzo często reprezentuje Polskę na międzynarodowych kongresach pszczelarskich, między innymi w Marsylii, Turynie, Pradze i Paryżu. Reprezentuje też swoje eksponaty i osiągnięcia, za które otrzymuje wyróżnienia i medale, nie tylko od polskiego, ale też i czeskiego Ministerstwa Rolnictwa. W jego pasiece, przeniesionej z Persenkówki do odległych Karpat Wschodnich – Gor-

Kraków, 1911 rok w armii austriackiej

Technikum Pszczelarskie w Byczewiu, 25.VII.1949 rok. Grono pedagogiczne i uczniowie (prof. L. Weber w środku w jasnym garniturze)

Prof. L. Weber w pasiece swego syna przy ulu na wadze

gany (okolice Jaremcza) studenci Politechniki Lwowskiej odbywali praktyki i zdobywali wiedzę teoretyczną. Oprócz swoich opracowań pszczelarskich tłumaczy też publikacje z włoskiego, angielskiego i francuskiego.

II wojna światowa zawiesza działalność związkową pszczelarzy i wydawanie „Bartnika Postępowego”, ale Leonard Weber nie rozstaje się z pszczołami. Pracuje w pasiece doświadczalnej na terenie majątku uczelnianego w Majerówce pod Lwowem. Rozpoczął także prace nad wydaniem nowej książki „Nauki dla pszczelników” J. Lubienieckiego dostosowanej już do zasad nowoczesnej hodowli pszczoł. Książka ta ukazała się we Lwowie w 1944 roku zaraz po ustąpieniu Niemców.

Wyzwolenie spod okupacji niemieckiej przynosi wraz z wolnością gorzyc rozstania z ukochanym miastem i rodzinnymi stronami. Już w 1945 roku wysiedlana ludność ze swych domów musi wyruszać w nieznany świat na Ziemię Odzyskane. Taki los spotyka również Leonarda Webera, który prawie z całym personelem akademickim Lwowa dostaje się do Wrocławia. Tam, wraz z innymi repatriantami energicznie włącza się w ratowanie pszczoł, którym udało się przetrwać działania wojenne. Skupia wokół siebie wielu pszczelarzy i pomaga

im w odbudowie pasiek.

Organizuje pszczelarzy i już 28 lutego 1946 roku powstaje Wojewódzki Związek Pszczelarzy we Wrocławiu, na którym zostaje wybrany na prezesa Zarządu WZP. Kontynuuje nadal swoją pracę naukowo-dydaktyczną. Zorganizował na nowo Zakład Hodowli i Chorób Pszczoł i jako adiunkt zostaje jego kierownikiem (na Wydziale Weterynarii). Od 1952 roku obejmuje kierownictwo Wydziału Weterynarii w Wyższej Szkole Rolniczej we Wrocławiu na stanowisku zastępcy profesora.

W 1946 roku w Byczewiu (na południe od Wrocławia) powstaje Technikum Pszczelarskie. Organizatorem tejże placówki był znany miłośnik i hodowca pszczoł – Piotr Werner. Jednak ciężka choroba nie pozwoliła mu długo cieszyć się tym dziełem. Już po paru miesiącach placówkę tę przejmuje Leonard Weber i kieruje nią z wielkim oddaniem przez 7 lat. Mimo takiego ogromu pracy zawodowej i społecznej – nadal ukazują się jego opracowania, takie jak:

- „Ul składany” – konstrukcja ula i całoroczna gospodarka w nim (1950 rok).
- „Pszczelarstwo” praca zbiorowa (1951 rok).
- „Selekcja i wychów matek pszczelich” (1956 rok, wspólnie z T. Wawrynem).

- „Pszczoły i ich produkty” (1959 rok).

Nadal pisze wiele artykułów do pism pszczelarskich i wygłasza szereg odczytów dla hodowców pszczoł, nie tylko na Dolnym Śląsku. Swoim doświadczeniem i wiedzą dzieli się na zjazdach, wystawach i szkoleniach z pszczelarzami z Krakowa, Tarnowa, Katowic, Opola i innych miast. Zarówno w okresie międzywojennym, jak i po wojnie utrzymuje stałe kontakty z placówkami doświadczalnymi we Włoszech.

W 1958 roku brał udział w XVII Międzynarodowym Kongresie Pszczelarskim w Rzymie i w tymże roku Ministerstwo Szkół Wyższych wysłało go do Zakładu Selekcyjnego Hodowli Matek Pszczelich koło Bolonii we Włoszech. Tam podczas miesięcznego pobytu zapoznaje się z nowoczesnymi metodami hodowlanymi.

Starsi pszczelarze Dolnego Śląska do dziś wspominają jak prof. Leonard Weber uczył ich pozyskiwać mleczko pszczele. Był to bardzo pracowity, ale i najbardziej dochodowy okres w pasiekach.

Za wybitne zasługi dla rozwoju pszczelarstwa otrzymywał również po wojnie wiele medali, nagród i wyróżnień. Pszczelarze Dolnego Śląska przyznali mu tytuł Honorowego Członka Związku Pszczelarzy, a w 1961 roku Rada Państwa

